

Sprawozdanie ze spotkania Grupy Roboczej Surveillance i Komitetu IT CCBE

Spotkania Grupy Roboczej Surveillance i Komitetu IT CCBE odbyły się 28 listopada 2019 roku w Brukseli. Publikujemy sprawozdanie adv. Bartłomieja Trętowskiego.

Podczas spotkania Grupy Roboczej Surveillance kontynuowano rozmowy dotyczące regulacji w zakresie przeprowadzania dowodów elektronicznych w sprawach karnych. Sygnalizowane wcześniej wątpliwości wynikające z orzecznictwa TSUE zostały przedstawione i omawiana była odpowiedź w tym zakresie. Kontynuowano również rozmowy nad treścią rekomendacji, jakie będą w tym zakresie przedstawiane przez CCBE w szczególności w kontekście ochrony danych osobowych oraz poufności. Poruszono również kwestię pisemnych uwag przygotowywanych przez CCBE w sprawie drugiego protokołu do Konwencji ws. Cyberprzestępczości.

Poruszono również sprawę Juliana Assange'a w kontekście naruszania prawa do poufności kontaktów z prawnikiem przez podmiot z Hiszpanii. Do naruszenia miało dojść na terytorium Ekwadoru, jednak poważne wątpliwości budzi fakt posługiwania się tego rodzaju narzędziami przez Państwo Członkowskie. Aktualne informacje potwierdzają, że w nielegalne praktyki godzące w tajemnicę zawodową zaangażowani byli zarówno obywatele Hiszpanii, jak i spółka z tego kraju - UNDERCOVER GLOBAL SL. Potwierdzono również, że podczas pobytu w Ambasadzie Ekwadoru, Assange był inwigilowany przy wykorzystaniu technologii wojskowych takiego rodzaju, że wykluczone wydaje się podjęcie tych działań wyłącznie przez podmioty prywatne.

Rozważano konieczność wprowadzenia zmian do przygotowanego przez CCBE poradnika dla prawników w zakresie zwiększania bezpieczeństwa IT oraz ochrony przed nieuprawnionym dostępem do danych.

Rozważano również możliwe tematy kolejnych spotkań w latach 2020-2021. Wśród przyjętych tematów jest m.in. wykorzystywanie nielegalnych programów do inwigilacji, takich jak m.in. "Pegasus". Poproszono o przekazywanie ewentualnych sugestii odnośnie innych zagadnień.

Podczas spotkania Komisji IT kontynuowano dyskusję nad projektem dokumentu dotyczącego prawnych aspektów wykorzystywania systemów analitycznych (tzw. sztucznej inteligencji) w działalności prawniczej. Zwrócono uwagę na problem różnego ujmowania systemów, które łączy wykonywanie działań analitycznych zdolnych do analizowania wypowiedzi, obrazów i formułowania w oparciu o wyniki konkretnych wniosków. Podjęto także problem przekazywania danych umożliwiających działanie takich systemów w kontekście tajemnicy zawodowej.

Przedstawiono również aktualny stan prac Komisji Europejskiej w zakresie możliwości wykorzystywania sztucznej inteligencji. W przygotowywanych dokumentach szczególną uwagę poświęcono etycznym aspektom korzystania z tego rodzaju rozwiązań oraz ryzykom związanym z naruszeniem zasad poufności.

Zostały przedstawione założenia projektu "AI4lawyers" - wspólnego przedsięwzięcia CCBE oraz Komisji Europejskiej, mającego na celu opracowanie zasad, w oparciu o które prawnicy mogliby wykorzystywać w działalności zarówno rozwiązania AI, jak i oparte na nich nowe technologie.

Przedstawione zostały kolejne aspekty wykorzystywania w bieżącej działalności różnego rodzaju narzędzi komunikacji elektronicznej w celu załatwiania spraw urzędowych. W dalszym ciągu zbierane są dane dotyczące wykorzystywania różnego rodzaju narzędzi w Państwach Członkowskich. Kończona jest przygotowywanie ankiety, która ma zostać przeprowadzona w Państwach Członkowskich, aby dostarczyć danych statystycznych w zakresie wykorzystywania tego rodzaju

narzędzi w działalności prawniczej.

W kontekście prowadzonych prac nad zakresem wykorzystywania nowych technologii w działalności prawniczej, poruszono problem korzystania z usług opartych na tzw. chmurach internetowych. W przypadku wykorzystywania tego rodzaju narzędzi np. przy transgranicznych postępowaniach dowodowych, pojawia się szczególnie istotny problem związany z zabezpieczeniem kont użytkownika, którym w większości przypadków będzie prawnik – obrońca w sprawach karnych.

Zaprezentowano obecny stan prac nad opracowaniem ABA obejmującym dobre praktyki w zakresie wymiany i edycji dokumentów on-line, w szczególności w kontekście wykonywania zawodu przez prawników.

Poddano dyskusji kolejne opracowania dotyczące praktycznych aspektów funkcjonowania RODO w kontekście zasady wykonywania zawodu. Dokumenty koncentrują się na wpływie nowych regulacji na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, a także wykonywania zawodów prawniczych. Przedstawiono aktualny stan działań w tych obszarach. Poinformowano o precedensowej decyzji Prezesa UODO, który faktycznie wstrzymał wykonanie ostatecznego orzeczenia sądowego.